

EL DEMÓCRATA

ÓRGANO DE LA COALICIÓN LIBERAL DEMOCRÁTICA

Número suelto, 15 cts.

Saldrá los domingos

Trimestre, 1'50 ptas.

Los trabajos insertos en este periódico, se publican bajo la exclusiva responsabilidad de sus autores

Redacción
Calle de Corró, 96Administración
Calle Clavé, 25 : ImprentaAnuncios a precios convencionales
No se devuelven los originales

Mania persecutòria

Fan riure els escarafalls dels regionalistes de la Lliga davant l'actitud del Govern, desoïnt els cants de sirena que els professionals de la política a Catalunya varen entonar-li, en ésser cridat als Concells de la Corona. Per a en Cambó constituïa un procediment infalible, car encaixava d'una manera maravillosa amb la *idiosincracia* madrilenya, enamorada amb el ramet d'olivera que li oferia el Pontífex màxim de la Plaça de la Cucurulla.

Totes les eleccions generals esdevingudes de quinze anys a aquella part les han fet els governs lliberals i conservadors d'acord en absolut amb la Lliga Regionalista, dissimulat per lleugers *escarceos*, sense altra finalitat més que la de deixar contents i enganyats als restos de unes organitzacions que foren els primers en fer-les desaparèixer. La rectificació que implica la positura adoptada per l'actual Govern, mata en flor aquelles il·lusions forjades pels Cambó i Puig i Cadafal, àrbits de la voluntat catalana, per obra i gràcia dels partits turnants.

La bèlica actitud nacionalista, molt *patriòticament* esmortuïda per la sordina que posen a llurs entusiasmes certs prohoms, definidors del catalanisme, és la prova més evident de que la manca de ressorts de govern posa en perill el *tinglado*, molt saviament muntat pels qui han escollit Catalunya per a teatre de les més aparatoses comèdies i llotja abonada per a tota mena de transaccions.

La insinceritat és la característica d'aquests vividors de la política, i sols així es compagina que abominen avui, perquè no els afavoreixen, de procediments que utilitzaren en fa-

vor seu quan han pogut disposar del govern d'Espanya.

Es d'una comicitat extraordinària la campanya d'escàndol iniciada des de «La Veu de Catalunya», secundada per en Cambó amb la política contra el Governador civil de la província i mal parodiada per l'infeliç Diputat de Catalunya (!) don Santiago de Riba en el districte de Granollers-Badalona.

Ens interessa recordar als electors del Vallès que fou precisament en Cambó qui va ressucitar, a Catalunya, el sistema d'inspeccions governatives i fins les suspensions d'ajuntaments i consegüent nomenament de regidors interins. Recordi's el que succeí a Rocafort i Vilumara, quan en Cambó representava Castelltersol; el nomenament de regidors interins a Sant Feliu del Llobregat, com a corolari de l'atropell comès per la Comissió provincial, a caprici del regionalista senyor Miracle; la inspecció governativa girada a l'ajuntament d'aquesta ciutat, precisament pel mateix funcionari que ha actuat recentment a Badalona; la suspensió de part de l'Ajuntament de Montseny i els nomenaments d'Alcaldes de R. O. de Manresa i Solsona, per a afavorir els interessos polítics dels prohoms de la Lliga senyors Creixell i Aunós, etc., etc.

Les inspeccions als Ajuntaments de Badalona i Sant Feliu de Codines, que han tingut la gràcia d'enfutismar i fer perdre el seny a nostres adversaris, obereixen a un esclat d'opinió, conforme ho reflexa la premsa de tots els matícs; i els propis regionalistes havien fet arribar a nosaltres propostes per a formular conjuntament demanda a l'autoritat competent

per a posar frè a la disbauxa administrativa imperant a Badalona. Pel que respecta a Sant Feliu de Codines, si no fos prou eloquent per a revelar l'anormal estat de l'Ajuntament un cert document oficial enviat a la primera autoritat de la província, la *innocent* resposta als càrrecs formulats pel delegat governatiu, com a conseqüència de la visita, denota clarament que els catalanistes que governaven el poble, confonien llàstimosament l'Ajuntament amb una nostra antiga germandat de socors mutus, que en tractar-se de renovar la Junta administradora, sortia un soci amb la cantarella de: «els mateixos». I així s'acordava. I així també els catalanistes de Sant Feliu de Codines deixaven els *mateixos* vocals associats que integren la Junta Municipal, i potser no rendien els comptes anyals, perquè tot es feia en família.

Ja estavem convençuts de que el resultat de les inspeccions susdites impresionarien als lliguers, però mai hauríem pogut creure que arribessin a fer-los perdre el cap. Còm, sinó, poden falsejar la fil·liació política dels regidors nomenats amb caràcter d'interins? Pel què es refereix a Badalona, no coneixem més monàquics que els regionalistes, que ho són a estones, segons la conveniència del moment; els demés, tots nacionalistes republicans i republicans radicals. En lloc es veu ni s'endevina la U. M. N. que tant sembla obsessionar al senyor de Riba i de Espanya.

Que s'aconsolin si el Sant els gira la espalda, com vulgarment es diu, puix nosaltres havem viscut la política molts anys contemplant com un caciquisme ominós i vil s'ensenyanria del Districte, sembrant odis i rancunes en els pobles que no volien ajupir-se als caprichs del senyor feu-

dal que delegava el centre de negocis de la Plaça de la Cucurulla.

Sempre ho varem creure que el riure aniria a estones.

Paciència!

FARSANTS!!

Coneixem els motius pels quals els lliguers han fet córrer que havien de girar-se inspeccions governatives als Ajuntaments de Santa Coloma de Gramenet i Mollet del Vallès.

Però el senyor de Riba, ni oficialment ni oficiosament pot assegurar çò que afirma.

També falta a la veritat, aquest senyor, dient que nosaltres hem anat contra l'Ajuntament de Mollet en la qüestió de les aigües. Qui va anar-hi en contra va ésser ell, que per abandó va perdre un assumpte que no es podia perdre de cap manera; encara que ell, *no hi va perdre res*.

I podria dir-se ns què és el que nosaltres hem fet contra els Ajuntaments de Montornès i Montmeló, pel pont sobre el Besós?

Costa molt poc d'acusar sense base ni fonament de cap mena; però no és propi de polítics dignes l'usar aquests procediments.

Tot això, ho fan els lliguers per a fer passar desapercebuda la gestió dels seus representants actuals en aquest districte *que endos anys que porten en el càrrec, no han iniciat, ni començat una sola obra o millora d'interès general*, i aquesta és l'accusació més formidable que havem de tirar-los en cara. Molt bé què es fassi política, però jamai hi ha dret a abandonar els interessos del districte, ja que aquesta és la missió principal dels seus representants.

Tot el treball dels representants lliguers s'ha dirigit a molestar a l'Ajuntament de Granollers, cometent contra d'ell una ilegalitat i un vergonyós acte de caciquisme, amb grotesca aparatositat. I consumat el fet, apesar d'haver ingressat considerable quantitat en la caixa de la Mancomunitat, els lliguers priven que aquí es gasti un sol cèntim, perjudicant considerablement a tothom. On és l'elevació de mires i la noblesa de procediments de que a voltes us atreviu a fer gala?

Ja sabem que una vegada més fareu el sord, però l'accusació queda en peu. Hem dit i repetit moltes vegades com ho estimem precís que els actuals representants lliguers en aquest districte, des de que foren elegits, no han iniciat ni començat una sola obra en el mateix.

I després parlaran de carinyo a la terra!.. Farsants, més que farsants!

Las elecciones en Cataluña

El Sr Cambó ha dado una de esas notas de estrépito y violencia a que tiene tanta afición; pero no por alguna de las cuestiones nacionales o de los agudos problemas de Cataluña que hoy deben preocupar a los hombres de gobierno. ¿Qué ocurre para que el señor Cambó se desate en improperios contra el presidente del Consejo y el gobernador de Barcelona, acusándolos de anarquizantes y catastróficos? ¿Se decide por fin, a romper el silencio cauteloso en que siempre se ha refugiado ante la gran cuestión de orden público de Barcelona para fijar su actitud, confesar su apoyo a la política que le agrade o desautorizar la que no le guste? Nada de eso. Es un pleito ruñ de caciquismo electoral el que inspira las últimas destemplanzas del señor Cambó en el documento que ya conocen los lectores de «A B C».

El Gobierno está empleando ahora los resortes habituales de la preparación electoral, tanteando todo lo que hay de artificio y posito en las organizaciones que suplantan el sufragio para adjudicarse los puestos abandonados por el absentismo de los ciudadanos a los pretendientes favorecidos con la protección oficial. Esto se hizo siempre en todo el país sin la menor protesta del señor Cambó, y en Cataluña también cuando no se tocaba al feudo electoral de la Lliga, y alguna vez en beneficio suyo. La crónica que hoy nos remite nuestro corresponsal en Barcelona ilustra este particular muy curiosamente:

De su tráfico con el aborrecido Poder central y de su política de *chantage*, creando o fingiendo conflictos para cambiarlos por negocios y concesiones, ha sacado la Lliga una vasta organización caciquil del más puro estilo castellano; con esta organización se procuraba los copos electorales; con la representación parlamentaria, progresivamente nutrita, se fomentaba el feudo y se extendía la dominación. El negocio —«política de realidades»— marchaba muy bien; pero ha quebrado; como otros negocios de la Lliga. La Unión Monárquica, un partido catalán, con elementos catalanes y programa de aspiraciones catalanas, abrió la primera brecha en el tinglado regionalista. Han surgido ahora nuevas candidaturas de diferentes matices, emancipándose del encasillado regional que acaparaba el Sr. Cambó, y el Sr. Cambó clama furiosamente porque se le merma lo que tenía de prestado, y se le reduce a ganar las actas con votos, con los que tenga, no sin dejarle todavía un amplio margen de favor.

Sobre la carta del Sr. Cambó

Barcelona 19, 12 noche. — El Sr. Raventós debe estar dolido por la manera profundamente humillante como le ha tratado D. Francisco Cambó. Nosotros creemos que el señor Raventós podrá adoptar la actitud que le parezca más oportuna y tiene muy diversos caminos, comenzando por el de volverse a Madrid o enviar la carta al Juzgado, teniendo en cuenta el maltrato a su autoridad; pero no debe quejarse, salvo que se le tome por el payo de la carta. Podrá el Sr. Raventós pactar con el sindicalismo revolucionario, y, como le aconsejó al señor Bas, cuya actuación se supo más tarde había sido dirigida por el Sr. Sedó,

hubiera contado, en la manera de lo posible, con el apoyo de la Lliga. Podría haber adoptado la actitud contraria y perseguir a sangre y fuego al sindicalismo, y como en los primeros tiempos del Sr. Martínez Anido, hubiera oido decir al líder de la Lliga que, con tal de que no durase mucho tiempo, aprobaba tales procedimientos. Podría haber abierto 300 casas de juego, que en tal número han estado a veces funcionando en Barcelona, y no le hubiera faltado un Sr. Albó, bienquisto de la Lliga, que se le ofreciera, como lo hizo en tiempo del Sr. Burgos Mazo, para ayudarle en la distribución de los fondos de las entidades benéficas. Renunciamos a seguir abriendo a la actuación del Sr. Raventós perspectivas imaginarias, puesto que él y los demás sabemos que en Barcelona todo le hubiera sido posible con permiso del Sr. Cambó. Pero el Sr. Raventós, como las mujeres de *Barba Azul*, ha abierto curiosamente la puerta del único cuarto vedado y ha suspendido unos Ayuntamientos —el de Badalona, en el que parece que no aparece un millón de pesetas, y algún otro en el distrito de Castelltersol—. Y claro es, el Sr. Cambó le ha condenado a muerte. Aquí, insistimos, todo es posible menos molestar a la Lliga.

Pero, objetará el lector:

— ¿Y la cuestión de principios?

Es decir:

— ¿Y la labor anarquizante de atropellar a los Ayuntamientos en nombre de la autoridad?

El Sr Cambó, decimos nosotros, está demasiado alto para detenerse en cuestiones de principios. En cuanto se establezca lo de la intangibilidad de la Lliga, se le encontrará dispuesto a echar lo demás por la borda. Así, por ejemplo, le parece bien la suspensión de nueve o diez concejales de un Ayuntamiento, cuando se trata del de Solsona, para favorecer a un candidato suyo. Y le sigue pareciendo bien cuando se trata de Ayuntamientos de Castelltersol, que le son hostiles —ahora, precisamente, y según nuestras noticias, no se ha hecho más que reponer a unos concejales suspensos hace algún tiempo, en favor del Sr. Cambó—. Y le parecen bien los nombramientos de alcaldes de Real orden cuando se refieren a Solsona y Manresa. Y no le parece labor anarquizante que un Banco quiebre y suma en la ruina a millares de familias, y que, merced al influjo suyo y de sus amigos, se trate de poner a la justicia al servicio del interés de los poderosos y en contra de los humildes. Ni le parece labor anarquizante tampoco la que realizan sus amigos en las Corporaciones públicas, dilapidando el dinero del pueblo en compra de parques, con los que se pagan actas, y en concesiones de servicios públicos, con las que se compensan derrotas electorales. ¿Dónde están los principios, entonces?

Sefior Raventós: Le hemos recordado antes a *Barba Azul*; pero usted, que no desconoce seguramente a Anatole France, recordará cómo el exquisito humorista nos ha revelado lo que hay de verdad en la leyenda. *Barba Azul* no mató a nadie y la historia de su ferocidad la inventaron su mujer y los hermanos de ella para justificar la muerte del tirano y el saqueo del Palacio. La historia aquí no puede ser la misma. Pero seguidos creyendo que este terrible Sr. Cambó cuenta mucho con el pánico que inspira. Si el Gobierno le ayudara a usted, y debiera hacerlo, siga suspendiendo Ayuntamientos inmorales, que no será su actuación

més anarquizante que la de la Lliga. Si llega el cas a que el Sr. Cambó alude, el cas en que usted necesite todos los concursos, es decir, si llegase el momento en que los señores de la Lliga vean su fábrica o sus pisos en peligro, el Sr. Cambó volverá a pasear por la acera de su casa, como antes lo hizo, cargado con la carabina del Somatén.

PEDRO PUJOL
(Del «A B C»)

COMARCALS

Sant Feliu de Codines

Ha causat immillorable efecte en l'opinió imparcial d'aquesta vila, la constitució del nou Ajuntament, que substitueix al sospès governativament per motiu de les denúncies fetes per regidors que no estaven conformes amb la mala administració portada a cap per ells, baix les immediates ordres de l'advocat i diputat de la Mancomunitat de Catalunya senyor Riba i Espanya.

Ha sigut elegit alcalde, pel vot unànim dels regidors actuals, nostre estimat amic En Jaume Tura.

Tot el poble resta confiat en que som al començament d'una era de pau i tranquilitat, en profit de l'administració pública i del bè general de Sant Feliu de Codines.

Badalona

El dimecres de la setmana avant passada, es reuní l'Ajuntament en sessió extraordinària i el Delegat del Governador va donar compte, com a resultat de l'inspecció girada en l'administració municipal, de la suspensió de l'alcalde, En Joaquim Pujol i quinze regidors més, així com també del nomenament de regidors interins.

Reunit el nou Ajuntament, procedí a l'elecció de càrrecs, recaient els nomenaments en la següent forma:

Alcalde, don Jaume Martí (republicà nacionalista); primer tinent, Pere Batlle Niubò (reformista de la Coalició); segon, Artur Serra Forn (republicà radical de la Coalició); tercer, Josep Schilt (idem); quart, Miquel Barriga (republicà nacionalista de la Coalició); quint, Josep Pujol Pou (republicà radical); síndic primer, Celestí Vall (republicà nacionalista); síndic segon, Joan Niubò Durà (idem).

Es d'esperar una tasca profiosa del treball de nostres amics, i així ho ansia la ciutat de Badalona, i la opinió general, que no té paraules per a condemnar l'administració desastrosa portada a cap per aquests mals patriotes que, sota la capa d'un amor a Catalunya que no senten ni poden sentir, perquè no estan educats més que en l'odi i la malavolenta, han deixat l'Ajuntament en un estat llastimós que causa indignació.

Nostres amics estan ocupats, ara, en esbrinar quina és la situació econòmica de l'Ajuntament, per a donar-la a conèixer amb tota classe de detalls.

Esperem que això sigui prompte un fet, per a fer-hi el nostre comentari.

Correspondal

La Garriga

Ha sigut nomenat repartidor de Telègrafs d'aquesta població el senyor Joan Espinassa Petit.

L'Ajuntament de Granollers ha estat embargat per no haver pagat contingent provincial en quantitat de 45,212'43 pessetes.

L'Ajuntament de Vilanova i Geltrú devia, en aquella data, i per igual concepte, la friolera de 567,547'18 pessetes i no tenim notícia de cap mida extrema.

L'Ajuntament de Badalona devia també la misèria de 150,000 pessetes.

Mentre el districte de Granollers el representa En Francisco Torras Villà, qui en tot moment ha combatut la política eixorça i disbauxes administratives portades a cap pels cacics que governen la Mancomunitat, el districte de Vilanova i Geltrú està sotmès al jou caciquista d'en Josep Bertrà i Musitu, ex ministre de Gràcia i Justícia, i prohom de la Lliga Regionalista.

I l'Ajuntament de Badalona era integrat pels regidors regionalistes que el poble, posant fi a llur actuació, ha foragitat del Municipi, aconseguint una inspecció governativa que ha pal·lesat la forma com administraven aquells administradors.

Llissà de Vall

La Direcció general d'Obres Públiques ha aprovat el pressupost enviat per la jefatura de Barcelona per a la confrontació del projecte de camí veïnal que ha d'unir aquest poble amb la carretera de l'Estat, de Sabadell a Granollers.

Aquest pressupost, importa la quantitat de 300'45 pessetes. Una vegada feta la confrontació sobre el terreny per part dels enginyers d'Obres Públiques, de l'Estat, i suposant, com pot fundadament afirmar-se, donada la competència del personal tècnic de la Mancomunitat de Catalunya, que resultarà conforme, vindrà d'esser remès el projecte a Madrid, a l'aprovació superior, i, aconseguida aquesta, podrà anunciar-se la subasta.

L'Estat contribueix a aquesta necessària millora amb un import que representa un 67 per 100 sobre el cost total; l'Ajuntament amb un 25 per 100 i els terrenys, restant per a la Mancomunitat de Catalunya contribuir-hi amb un 8 per 100.

Montcada

Ha causat general satisfacció en aquesta localitat, la notícia rebuda de que pot asegurar-se que no quedará deserta la segona subasta de les obres del pont sobre el riu Ripoll, anunciada per al dia 24 d'aquest mes.

Provablement, la propera setmana podrem donar compte a nostres regidors d'aquell a qui hagi sigut adjudicada la construcció de tan necessària millora.

Ha sigut nomenat mestre substitut de aquesta Escola Nacional, el senyor Josep Pa-

rramón Tubau, qui fins ara havia regentat la de Sant Feliu de Codines amb aital caràcter i amb entera satisfacció de dita localitat.

Sia benvingut.

Mollet

Podem assegurar i ens plau molt anunciar-ho, que és ja un fet la construcció de la carretera que ha d'anar d'aquesta població fins a Sabadell.

El dissabte, dia 17 d'aquest mes, últim dia per a la presentació de plecs per a concorrer a la primera subasta anunciada, sabem de cert que hi havia presentat un plec, que assegura l'adjudicació de la contracta, sens perjudici de que a Madrid o en altres jefatures se n'hagin presentat d'altres.

El trös de carretera al qual ens referim, és el que té d'anar d'aquesta vila a Santa Perpètua, i, per tant, el que més directament afecta a nosaltres. No obstant, és d'esperar que no s'abandoni l'altre trös que ja ha anat dues vegades a la subasta, sense postor, i del qual sabem que s'està procedint a la revisió de preus.

GAZETILLES

Arribà a nosaltres el primer número del periòdic «Pàtria i Llibertat» portaveu, a Granollers, del nacionalisme radical català.

Agraïm coralment la salutació que dirigeix a la premsa local, a la qual corresponem amb tot afecte, bo i desitjant una llarga i pròspera vida al nou confrare.

En passar el tren correu de la línia de Sant Joan a les sis de la tarda del passat dissabte, va ésser arreplegat per la locomotora i llençat fora de la via, produint-se greus ferides a causa de la forta topada, el fill del nostre estimat amic En Joan Comas, més conegut per Draipairet. El malhaurat jove, anomenat també Joan, fou recollit i traslladat immediatament a Barcelona, en el mateix comboi, essent assistit en el camí per dos metges que per casualitat viajavien en aquell tren. El seu estat era tant desesperat, que en arribar a Barcelona deixà d'existir.

Ens associem de tot cor al dol que experimenta la distingida família del nostre amic, a qui enviem des d'aquestes columnes el testimoni del nostre pesar, bo i desitjant que no els manqui la necessària conformació per a suportar el pes de tan forta desgràcia.

L'acte de l'enterrament, efectuat el prop passat divendres, a les quatre de la tarda, fou una mostra de les moltes simpaties amb que compta, a la ciutat, la família Comas.

IMPRENTA GARRELL

ESTAMPES

PER A LA PRIMERA COMUNIÓ

Imp. Garrell : Clavé, 25 : Granollers

COMESTIBLES
PASTELERIA : REPOSTERIA

CASA CUNILLERA

Plaza Constitución, 28

Miquel Crusellas

GUANO CONCENTRAT

NITRATS : SOFRES : SULFAT DE COURE
PRIMERES MATERIES

Magatzem i despatx: CARRER DE BARCELONA, 5

CASA GARRELL

Carrer Clavé, 25

GRANOLLERS

Telèfon 117

Eduard PUJOL

Clavé, 35 ANTIGA CASA GRAS Telèfon 47

Novetats : Camiseria : Merceria
Roba blanca : Géneres de punt
Articles per a regals
Paraigües : Bastons
Ombrelles

CERRAJERÍA DE OBRAS
ESPECIALIDAD EN HIERROS FORJADOS

JOSÉ PLANA

Calle de Prim, 59

GRANOLLERS

**La Doctora
T. Campañá Cassi**

Miembro de la «Société de Médecine et d'Hygiène Tropicales» de París
Secretaria de los «Archivos Médicos Franco-Hispano-Americanos»
Ex interno de los Hospitales de Saint Louis, Broco, Hotel Dieu
y Rothschild, de París

Tiene el gusto de ofrecerles su
Consultorio Médico y Quirúrgico para Enfermedades de la mujer (PARTOS)

Consejo de Ciento, 322, ent.
De 11 a 12 y de 2 a 4

Barcelona

EUSTAQUI MARGALL

Ex encarregat de la casa J. i J. Trullás d'aquesta ciutat

FUNDICIÓ DE FERRO I ALTRES METALLS

Carrer d'en Prim, 5.-Telèfon 133.-GRANOLLERS

IMPRENTA

Establierta l'any 1860

Articles d'Escriptori i Dibuix
Llibres Ratllats : Blocs Notes

Diaris : Revistes : Novel·les
Assortit de Juguines : Postals

**ANISADOS
MONTAÑÁ**

**COGNAC
MONTAÑÁ**

Anís La Perla del Vallés

Fàbrica: Calle de San Jaime
Despacho: Santa Elisabet, 7 y 9

**GORRAS Y SOMBREBOS
ULTIMOS MODELOS
PRECIO FIJO**

Clavé, 23 - A. VILLA - Granollers